

Denderleeuws dialect -> NL

Dit woordenboek Denderleeuws bevat 56 gezegden, 522 woorden en 3 opmerkingen.

56 gezegden

- 'k ben de pist in ! - ik ben al weg !
- 'k ben doamee niks vernoadert - dat zet geen zoden aan de dijk
- 'n skeet in 'n fles - een flop
- 't is doa weer herrewerre - het zit er daar bovenarms op
- 't is dou herrewerre - er is daar ruzie
- a kloe'tn ouètangen - iets beu zijn
- a oëigen afprossen - zich uit de naad werken
- altèt aa ant owetsteken - altijd je hand uitsteken
- aske den bocht om gotj
- aske annendroé pakt - als je de bocht om gaat
- asverleje jour - dan vorig jaar
- bè de roet werken - bij de spoorwegen werken
- d'er leit moor in tkesjken - hij heeft in zijn broek gedaan
- da teltj - goed zo
- da vègt niks oët - dat helpt niet
- dè mier is ingesketen - die muur is ingevallen
- de polkes zen al geslegen waar dasse moete kommen - van een tienermeisje met beginnende borstontwikkeling zegt men
- die'n ait nogal toepee - die heeft nogal lef
- è ait nen broekhoest - hij laat een scheet
- è is 't fas af - hij heeft zijn hals gebroken
- è is nogal grosj doamee - hij is daarmee nogal opgezet
- è is op zen kezze gevallen - hij is op zijn neus gevallen
- è is skippes - hij is al weg
- è is weer de lèsten gellek as bredden - iemand die steeds te laat komt
- è is zoe vètj as ne roëgel (reiger) op zen schee'n - hij is zeer mager
- een sprieje, een reile - een mager vrouwmens
- en noewet mè drowe nèvest ien rouèn - en nooit met zijn drieën naast elkaar fietsen
- ge meegt gerest zoin - zeker en vast
- iemand nen deif, doef, toek, djoef geven - iemand een duw geven
- ik kan zingen gelek e pjied mo kan zoe noag nie loeëpen - ik kan zingen zoals een paard maar kan niet zo hard lopen
- ik tirt er me nie on aaven - ik was er niet zeker van
- kiejert desp alier om ist daan kom pakse - keer de hesp langs hier om, is het de uwe, kom en pak ze
- klein mébelkes moaken - de inboedel stuk slaan
- korrozzje emmen - moed hebben
- kweeter de kloe'tn af - ik weet het niet, ik ken er niets van
- lanks doa moeje ne goan der stout woater op de boan - langs daar moet je niet gaan er staat water op de baan
- lossen deer de deer deer - buiten vliegen
- maloenjeg - moeilijk te been
- medja - uit de weg!
- ne skeir doen - Een lief opdoen
- nog dikker dan den dikken van Poumel - Nog dikker dan den dikken van Pamel
- oeresjans emmen - geluk hebben

- op marode goan - op stap gaan
- overgeten, overboeft - teveel gegeten
- past denne skoen a na? - past die schoen u?
- plek van ... - in de plaats van ...
- rond kesjen - rond lopen
- rond zjoeven - in het rond rijden
- skiëf gemoesjt zen - slecht gezind zijn
- stekt ons iër zijn oëgen nie oit - leg het er niet vingerdik op
- tis bra kaat - 't is bar koud
- van ie tot tou - van hier tot daar
- we gon esj goa zien - we gaan stilaan weg
- z' ait er ginne kais van geten - zij heeft er geen verstand van
- zeegdabewourda - god zegene u
- zemmen em te stikken - hij is gevat
- zoe dom as 't pjeid van kristis en da was ne nezel - zo dom als het paard van christus en dat was een ezel

522 woorden

- 'k ben doelle - ik ben platzak
- 'n frinket - een vork
- 'n goebbe - een zwaarlijvig persoon
- 'n kiek - oenjer - een kip
- 'n lirre - deugniet
- 'n meslontjen - bruin brood
- 'n titjen zaat en peper - snuifje zout en peper
- 'n voeë - konijn (vrouwelijk)
- 'n voëst mouken - een vuist maken
- 'n zwozze - zwaarlijvige, papperige vrouw
- 't es nor de kloëten - het is om zeep
- 't goverremint - de N.M.B.S.
- 't is doa kweddel(ing) - er is daar ruzie
- 't is niks da deegt - daar komt niets goeds van
- 't rolleken af - Moreelstraat (naast de kerk)
- 't sier - zure oprispingen
- 't speen - aambeien
- aaft a goed - hou je goed
- aaft a moal toe - aaft a bakkes toe - hou je mond dicht
- aavde gowè a altèd oun de veloo regels? - houd jij je altijd aan de fietsregels?
- aaven - houden
- afprossen - afjakkeren
- afroëizer-roëizeboun. - glijbaan
- afrolder - rolluik
- aftroesjelen - aftroggelen
- alf stjeit - onafgewerkt
- alier - langs hier
- allewaail - brood
- aloum - gereedschap
- ammelauken - tafellaken
- annekesnest - warboel
- as verleeje joar. - dan vorig jaar.
- askenbak - asbak

- attoit, attns - altijd
- audig of oudig - onpasselijk
- aunaaver - minnaar, minnares
- aup, metteko - aap
- azjent, sjampetter - agent
- baar, baren - golf, golven (van water)
- baddern - vechten
- bair - aal (mest)
- batendoet - maar nee gij
- beefkoddeken - kwikstaartje
- beirpit - aalput
- bèjienskeiren - bijeen rapen
- bekan(st) - bijna
- ben van men liej' r gevallen - ben van mijn ladder gevallen
- berre - bed
- berremiëster - Burgemeester
- berrevat - aalvat
- berrevoesj - blootvoets
- bèrrewèt - kruiwagen
- best - borst, tet, mem
- betroapelek - besmettelijk
- bezze - teelballen
- bezzekes - bof
- bicht - rommel
- biefstik frit - steak friet
- bieken - bij (dier)
- bieroitzetter - bierhandelaar
- bieza boëize - schommel
- bijest - beest
- biza bijeze - schommel
- bizzelink - koffiegruis
- blaas - blauw
- blaffetier - vensterluik
- blomkijelen - bloemkolen
- blommekee - bloementuil
- blommekee - ruiker bloemen
- blommen - bloemen
- boefen - gulzig eten
- boefer - slokop
- boëgank - voetpad
- boigank - trottoir - voetpad
- bontjen, kesjsken - baantje
- boy, facteur - postbode
- braver - brouwer
- bre-kè - aansteker
- bredden - dikke buik
- brigge - brug
- broebel, broebelèr - domkop
- broebelen - borrelen (van water, ...)
- broëzeling - kruimels
- brozzelen - klungelen
- da dis blaas - dat is blauw
- dagge ten - zoals je zelf wil...

- das ne woa - dat is niet waar
- de bezzekes - de bof
- de boarende vraa - draaiwind
- de donzjen - Daebсистен
- de montj mejeit - de maand maart
- de seskes - kinderziekte
- de toafel - de tafel
- de voat, den denjer - de dender
- de vollee - rolluik
- de zep - riool
- dee de deer gown - door de deur gaan
- deegt - deugd
- deggeren - trappen
- den bijenaver - de slager
- denjerlië - lië - denderleeuw
- deps - de hesp
- desjter - onzin
- desjteren - dwarsliggen
- desjtern - dwars liggen
- desjtern - rond de pot draaien
- dijven - duwen
- dikkes - dikwijls
- doe te deer toe - doe de deur dicht
- doebberen - sukkelen
- doenekkemee - doe eens mee
- doëvesjapper - duivenmelker
- driejeg - droog
- droëloeës - duizelig
- e eit de kessens - hij heeft koorts
- é leit in zen nest, é leit in zen berre - hij ligt in zin bed
- e paksken boter - een bakje boter
- e plat kindj - baby (een)
- e serpenjt - een slechte vrouw
- e stik tout - een stuk taart
- een bees geven - zoenen
- een drijege sossis - droge worst
- een goelle - een domme vrouw
- een half pond - 250 gram
- een kimme - een kom
- een koesj - een kinderwagen
- een mier - een muur
- een norken - een haartje
- een prottebees - een vlugge zoen
- een root - een rij
- een skair - een schaar
- een skeet azoëin - een beetje azijn, olie ...bijgieten
- een taloeër - een bord
- een vwatier - auto, luxe-auto
- een zjat kaffe - een tas koffie
- ejè? - heb je?
- ejer...? - heb je er...?
- emmen - hebben
- en erm skoap - een arm schaap

- en penne oëtskeiren - een pan uitlepelen
- en tijen - en dan
- erbitter - scheidsrechter
- es ter iet op televies vandoag - is er wat op tv vandaag
- espres - expres
- fikfakkelderoë - prullaria
- flaa - flauw
- flees, sebiet, sivvest - straks
- flewaien - kussensloop
- floitjesbier - tafelbier
- frei - fietsrem
- frein - remmen (ww)
- freis - remmen (mv)
- gaitig - gretig
- gebbelen - overgeven
- gebisjte - schadelijke insecten
- gedesjter - larie, prietpraat
- gedesjter, desjteroë - kladpotterij
- geef mè dè sjosje - geef mij die deken
- gekapt - gehakt
- geliejerd - geleerd
- geliejrd - geleerd
- gelitterd - geleerd
- gerre (ken) - spleet (je)
- ges - gras
- geskant - berm
- glouze bees - knikker
- goa zjet oit de ket gevlochten - je ziet er goed en mooi uit
- goe - goed
- goe per velo roijen - goed fietsen
- goej boter - melkerij boter
- goi zetj oit de ketj gevlochten - je ziet er piekfijn uit
- goil'n - jullie
- gommen voesj - gaan we verder
- gosselen - morsen
- goutj flees aldoar - ga straks langs daar
- grien - groen
- grien kijeln - groene kool
- grosj - fier
- grouès - grijs
- herrewerre - slaande ruzie
- ie nevest - hier naast
- ie no regs - ie no links - hier naar rechts - hier naar links
- ieemer - emmer
- ieje ne kieje - eenmaal
- iejekenissen - lies / liesstreek
- iet prieven - iets proeven
- ik moen pissen - ik moen zjiekken - ik moet plassen
- inkel - kleingeld
- is da van a? - is het de jouwe
- janewoure - januari
- jat - kopje
- jeir - aarde (grond)

- jerbeez'n - aardbeien
- jetbeezen - aardbeien
- kabas - tas (handtas)
- kabernaïë - varkensrib (betje)
- kadremint - omlijsting
- kais - kaas
- kaiskop - kaaskop
- kakkelatjen - verwend kind
- kaloesjen aat - zoethout
- kamieleken - sportvliegtuigje Piper Cub
- kammant - gebrekkig
- kampernoeljn - paddenstoel, champignons
- keirekes - pitjes
- keirre (ken) - pit (je)
- kem dest - ik heb dorst
- kem zieje - ik heb pijn
- kepper - duif (mannelijk)
- kerremelle - karamel (snoep)
- kezze - neus
- kgo me kot opkoschken - ik ga mijn huis opkuisen
- kgo me wasken - ik ga me wassen
- kgo nor oës - ik ga naar huis
- kiejer - keer
- kinjerozje - kinderstreken
- kinjerozje - zich als een kind gedragen
- kirf - korf
- kisangkeire - kersenpit
- kizzangkeiren - kersenpitten
- kjeis - kaars
- kjeiseriet - kaarsvet
- klamp - vochtig
- kleizjièreken - zwakkeling
- kletjen plekkers - kladje stickers
- kletsjen - vechten
- kloefen - klompen
- kloefkapper - onhandig persoon
- kloeten - klompen
- knoesel'n - enkels
- koei - koe
- kol - lijn
- kommeer - babbelzieke vrouw
- kool schippen - poeeten - handen
- kopkissen - hoofdkussen van het bed
- kornis - dakgoot
- korrozje - moed
- korrozje emmen - moed hebben
- krawieteln - onrustig liggen
- krawozzelèr - grauwe appelsoort
- kré-ézemosterdpot - curieuzeneus
- kreften - zaniken
- kreften, memmen - zagen (fig)
- krisken - kruisteken
- kwakerpap - havermoutpap

- kweddel - problemen
- kwinjt - nuk
- labbekak, metteko, - scheldwoorden
- leen - deurhengsel
- lemme, - schaap
- lep - lip
- leppen - lippen
- lester - lijst
- linjekesmaan - lijnrechter (voetbal)
- loat - laat
- loekenbair - boeman (kinderen)
- maaf - mouw
- malonjeg - gebrekkelijk
- mansvelo - herenfiets
- masken - meisje
- maskesvelo - damesfiets
- maskien, meskien - misschien
- mater - overrijp
- matotten - aardbeiensoort
- mauger spitten - magere benen
- me voër - menne petj - mijn vader
- me woaf

men vraa - mijn vrouw

- mejeirlo - merel
- mejeis - weide
- mejeit - maart
- merbollen - knikkers
- merf - murw
- merg, merf - gaar
- mergen (in tegenstelling tot het Aalsterse 'meirn') - morgen (tot)
- merrezjiek - slecht bier
- mesj - mortel
- met - markt
- mettekesknien - x-benen
- meziek - muziek
- mieg - moe
- mier - muur
- miljaardedju-verdomme - verdorie
- moenken - preulen
- moesj - muts
- moëssteek - wormstekelig
- mojjer, meeken - moeder
- moor - modder
- motto - motorfiets
- n onzen - mijn man
- na - nu
- na ne mieje - nu niet meer
- natierlek - natuurlijk
- ne kloefkapper - een lomperik
- ne ledja - afgedragen of oudmodisch kledingstuk
- ne liëlekout - een lelijke
- ne mitten - dommerik
- ne nezzel - bij of wesp

- ne pezewever - een muggenzifter
- ne rieëpen - leperd
- ne simmen - achterlijk persoon
- ne skailen - een schele
- ne stillo - een bic
- ne voetbaal - een voetbal
- nees - neus
- nekke (r) - eens
- nen bestel - een borstel
- nen blaaven - een blauwe
- nen desjtereir - een prutser
- nen dosj - een duitser
- nen dronkout--- ne zatlap - een dronkenman
- nen toeter - hoorntje (ijskroom)
- nen toffe pee - goede gast
- nen tsjoek-tsjoeck - leurder met tapijten
- nevest - naast
- nieven, nief - nieuw
- nijet - neen
- nimmero, nimbero - nummer
- nor de sis - kapot, onherstelbaar
- oaker - emmer
- oebbel - bobbel
- oeëgen - ogen
- oeëmelink - ogenblik
- oeër - oor
- oeërrink - oorring
- oëtskeffern - uitglijden
- oëtslabber'n - uitlepelen
- oitsteken - uitsteken
- olleblokken - houten klompen
- omgekiejert, 'tachtersteveer'n - omgekeerd
- ooëtskoëten - uitschelden
- op de brigge stoan - op de brug staan
- op de met est er veel volk - op de markt zijn er veel mensen
- op de plesj - op het dorpsplein
- op de stoise - aan het station
- op ieen roëin - op elkaar rijden
- op noek van 't stroat - op de hoek van de straat
- op tstet - op het stort
- optrikker - schoenlepel
- osta - haast je
- otto - auto
- ougoun - weggaan
- pailder - halssieraad
- pailder - parelsnoer
- pakse - neem ze
- papeloenjeken - dikkopje
- pardeblee - soort fanfaremuziek
- pateeken - gebakje
- paulink - aal, paling
- pecies - precies
- pellepetatten - aardappelen in de schil

- pelong geven - haastig werken
- pepelink - vlinder
- pesjonkelen - volle aflaat verdienen (Allerheiligen)
- petang - nochtans
- petat - aardappel
- petatten - aardappels
- petoul, poul, peket - paal
- pialoeken - sportvliegtuig Piper Cub
- piejeken, petjen - petrus
- pieltjer'n - pulken
- piksossis - salami
- pinnekesdroad - prikkeldraad
- pjeid - paard
- plesjkerremis - dorpskermis
- polken - paaltje
- pollekes - kinderhandjes
- postier (ken) - beeld (je)
- potjekaas - ijskroom
- pottekarree - potten en pannen
- pranille - praline
- preekadieel - meikever
- prékadeel - meikever
- Prekadiéel - Meikever
- pries - stopcontact
- protsaas - een flop
- prottemieken - een lief meisje
- prozzelen - pruttelen (van water b.v.)
- radjo - radio
- rezzekes - eventjes
- rieëp - leep
- rize, ambras - ruzie
- rittebezze, nougaboln - niks
- rittepetiet - helemaal niks
- roe-et - rood
- roër - konijn (mannelijk)
- roizeboan - glijbaan
- saas - saus
- schrieven - bleiten - oalen - wenen
- sjaloenjokes, pepkes - lookpijpjes
- sjaloos - jaloers
- sjepapken - ventieltje (fiets)
- skaa - bang
- skaa - raar
- skaa - schouw
- skabalek - afgrijselijk
- skabalek - afschuwelijk
- skairlinks, skairelinks - rakelings
- skammoteren - goochelen
- skeel - deksel
- skeiren - vastpakken
- skerftig - vulgair
- skier - schuur
- skilferkes - haarpelletjes

- skofferdoëinen - schaatsen
- skofferdoënen - schaatsen
- skramoelje - as (van kolen)
- skramoelje - steenkool
- sloeër - arme vrouw
- sloupen - slapen
- smaatkop - vetkuif
- smerges, smeirens - 's morgens
- smergesvrig - 's morgensvroeg
- smoel, bakkes - mond
- smoelpap - griesmeelpap
- smoeren - roken
- smokkelen - snoepen
- smokkelink - snoep
- snol - grote bloedworst
- Soeë, Sissen - François
- sossis - worst
- souves - 's avonds
- sozzje - deken
- spaven, - overgeven
- spelkoeër'n - meidoornbessen
- spenozje - spinazie
- spillebieënen - magere benen
- sprieje - spreeuw
- staaterik - stoute jongen
- staminee - café
- stampesvol - volzet
- steksken krésjer - lucifer
- stjeit - staart
- stjeit, kodde - staart
- stoefer - opschepper
- stoeferken - pochetje
- stoof - kachel
- strout - straat
- taur emmen - ongelijk hebben
- tberre - het bed
- teirven - durven
- televies - tv
- tentrejot - jodiumtinctuur
- teppen - onnozelaar
- teppen, teppendo - domkop
- teppen, troeten - domme mens
- tes goet - dat is goed
- tetten - loezen - memmen - borsten
- tges af doen - gras afmaaïen
- tgou veeral verkiejert bèt afsloun - het gaat vooral mis bij het afslaan.
- thosjken of t gemak - het wc
- tiesjken - tikkeltje
- tis attet tzelfde me a - het is altijd hetzelfde met jou
- tjoepel - knobbel, uitsteeksel...
- toet - toch wel
- toet ! - wel ja !
- toetoet - toch wel !

- tongeren, belzjen - tongeren, belgie
- toot - mond
- trit - trut
- troefel - grote schop
- troeten - dwazerik
- troeten, wizjen - onnozelaar
- trottenet - autoped
- tselde - hetzelfde
- van arrezje - opgewondenheid
- vederomalinsj - nog eens
- vedromalisch - weer een keer
- veister - venster
- vèlo - fiets
- vèloboun - fietspad
- veneir - opnieuw
- vergezzel'n - rillen
- verken, viggen - varken
- verknoezeln - mislukken
- vermangeln - ruilen
- verraurt - soort eczeem
- vesjelinkskes - uitgerafeld, afval...
- vezzjelingen / tensjelingen - rafelingen
- vierwerk - vuurwerk
- vinkmoë - glimworm
- viskes - visjes
- vliegewauter - overhaastig iemand
- voetbalploëin - voetbal veld
- voijoge - reis
- voijosje - reis
- voile stinkout - vuile stinkoord
- voilout - vuilaard
- volleken - greppeltje
- vos - ros
- vossekop - rossekop
- vraa - vrouw
- vrig - vroeg
- wa dier est astablieft - welk uur is het alstublieft
- wa dije nog liggen in de frigo - wat heb je nog liggen in de frigo
- wettelkes me jeiten - wortels en erwten
- wieawou - wielewaal
- wiejeken tingel - zwakkeling
- woa zeije geweest - waar ben je geweest
- woilen - wij
- x stongs - x frank euro's
- z aaft oun / hè aaft oun - ze / hij houdt aan
- zaat (modewoord onder jongeren) - saai, niet leuk
- zat, merf, zwet, skeil - dronken
- zenen - zenuwen
- zetj de radio nekker op - zet de radio eens aan
- ziejever - onzin
- zieken - zoeken
- ziëkstik - beerkar
- ziëver, ziëverderoë - nonsens

- zijn mokke - zijn lief
- zilling ziëp - Sunlight zeep
- zjaneivel - jenever
- zjat - kopje
- zjat - tas (kopje)
- zjiëken - pissen
- zoapen - goelpen - drinken
- zoil'n - zij (mv)
- zougen - zagen
- zwenzjeln - waggelen
- zwèt - zwart
- zwette pensjen - bloedworst
- zwieten - zweten

3 opmerkingen

- Een andere uitdrukking gaat verder terug in de tijd. In de jaren na WO I verkocht Tist Lange Jaan vis in Denderleeuw. Zijn waren lagen uitgestald op een handkar. In die tijd kon je nog beter ruiken waar er vis werd verkocht omdat het in die tijd niet evident was om vis lang vers te houden. Tist Lange Jaan verkocht zijn vis op de markt, de `plesj` dus en dit wanneer er een grote volkstoeloop was zoals de marktdag op maandag. Op een zekere dag kon pastoor L. De Vos het niet meer aan en zei tegen hem : `Tist, uwe vis stinkt!` waarop Tist prompt zou geantwoord hebben : `Menieër de paster elk stinkt nor tzoëin, ik nor menne vis en goè nor anne woëin.` Tist had de gewoonte van alles in rijm te zeggen ... Een andere uitspraak die hij zou gedaan hebben was, als hij op zijn sterfbed lag en de pastoor hem van de Laatste Sacramenten kwam bedienen : `Menieër de paster, iek lig hier in mijn slippers, mee de doeëd op mijn lippen.` Nog een andere uitspraak die ik horen vertellen heb was ongeveer zijn levensmotto : Help uzelf, zo helpt u God, want anders is van 't den hond zijn prot.
- Een echt Denderleeuws gezegde `Mispakt zei Petje Kabas` is alleen nog gekend bij de oudere Denderleeuwenaren. Petjen Kabas was een volksfiguur die met zijn vrouw en ongehuwde schoonzus samenleefde op een kleine hofstede meer dan 150 jaar geleden. Omdat zij het niet breed hadden deelden zij ook hetzelfde slaapkamertje en dezelfde `berrenbak`, kwestie van mekaar warm te houden. Petjen, die overigens geen vlieg kwaad zou doen, zag daar geen probleem in, maar sliep wel in het midden van het bed. Toen echter bleek dat de schoonzus zwanger was, moest de pastoor er het fijne van weten en trok naar de hofstede. `Awel Petje jong, wat emmekik hoe-ert? ` vroeg de pastoor. `Ja meniër de paster, ik em mè mispakt` zei Petje. Sindsdien is deze uitspraak van Petje een gevleugelde uitdrukking geworden. Toen er later nog kinderen volgden, zeiden de mensen `Petje zal em nog ne kiej mispakt emmen`.
- denderleeuws is een zeer 'plat' dialect. Het wordt vooral gesproken in denderleeuw. ik weet nog een hele tijd geleden was ik in het cafe hier op het dorpsplein er was toen een man aanwezig die van de kust afkomstig was en hij was zo onder de indruk van ons dialect en wilde graag wat woorden aanleren. Wij zijn ondertussen 7 jaar later wat is het verhaal nu, deze man is naar denderleeuw komen wonen en is een eigen zaak begonnen. Je ziet maar mensen die afzakken naar denderleeuw willen hier voor altijd blijven wonen omdat ze onze dialect zo mooi vinden. geschreven door ienen van lie

Dit woordenboek 'Denderleeuws' is samengesteld door bezoekers van www.mijnwoordenboek.nl. Heeft u zelf ook woorden of ziet u fouten? U kunt die dan zelf toevoegen en verbeteren op de website, of laten toevoegen door een handige kennis.